

Saksliste rådsmøte nr.5/2024

Faglig råd for informasjonsteknologi og medieproduksjon

Dato: 12.9.2024

Tid: 10.00 – 14.00

Sted: El og ITs kontorer, Torggata 12, Oslo

Deltakerliste

Arb.g.	Hilde Bjerga Rosland	KS
Arb.g.	Veslemøy Rysstad	NHO (Mediebedriftenes lands.)
Arb.t.	Christian Danielsen	LO (Fagforbundet)
Arb.t.	Anne Cappelen Grandt	LO (Fellesforbundet)
Arb.t.	Asghar Ali (leder)	LO (El- og IT forbundet)
Lærerorg.	Alf Morten Salater-Daljord	Utdanningsforbundet
Lærerorg	Ove Aalo	Utdanningsforbundet
Lærerorg.	Ståle Andre Bergersen	Skolenes Landsforbund
Skoleeier	Bent Øystein Halden	KS
Skoleeier	Camilla Sandum	KS
Andre org.	Christoffer Hoff	IKT-Norge
Forfall		
Arb.t.	May Thingelstad	YS (Parat Media)
Arb.g.	Henriette Dolven	NHO Abelia
Elevorg.	Victoria Madsen Kjelsrud	Elevorganisasjonen

Dagsorden

31-2024 Godkjenning av innkalling og dagsorden

32-2024 Velkommen til nytt rådsmedlem

33-2024 Runde rundt bordet

34-2024 Utredning: samle grafiske fag

35-2024 Mulig nytt fag: IT-sikkerhetsfag

36-2024 Orienteringssaker

37-2024 Eventuelt

31-2024	<p>Godkjenning av innkalling og dagsorden</p> <p>Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes</p>
32-2024	<p>Velkommen til nytt rådsmedlem fra EO</p> <p>Sak utgikk</p>
33-2024	<p>Status innføring av utdanningsprogrammet</p> <p>Runde rundt bordet:</p> <p>Læreplasser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanskeligere å formidle til læreplass i år enn på lenge. • Mangler læreplasser i distriktet på utviklerfaget. Går fremover i Bergensregionen, men få læreplasser på både media og IT. • Rådet spekulerer i om elever søker seg til påbygg i stedet for læreplass i IT-utviklerfaget på grunn av få læreplasser. «Tvangspåbygg». • Det er for mange skoleplasser i forhold til læreplasser i mediefaget. • Splitting av fagmiljø etter at MK ble til IM. NRK kan ta en rolle hvis de vil. • AU tar initiativ til møte med NRK om læreplasser. De har én IT-lærling i Oslo og noen i Nord-Norge. • Utviklerbransjen eier konsulenten som leies ut. Mindre inn-house gjør det vanskeligere å ta inn lærlinger. Høyere krav til BA osv. • Elvebakken: ulikt karaktersnitt på media og IT-fag. De som virkelig trenger læreplass får det ikke. <p>Skole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere Oslo-skoler har begynt å ta inn IT-lærlinger. • Når små skoler tilbyr IM vg1 blir det veldig ulikt nivå på enten media/it-faget. • Utfordring med kompetanse i lærerstanden. LO ønsker lovfestet rett til videreutdanning og kompetanseheving. I dag er det for lite forståelse for at det er et fag som ligger bak læreryrket. • Kuben: ny vg2-klasse på media. Høyt snitt på IT. Lærlingeplass til alle 54 elever. • Nye BA-utdannede kvalifiserer ikke til å ta yrkesfags-PPU pga for lite praksis i løpet av utdannelsen. De må derfor ta vanlig PPU, fly på samlingsbaserte studier rundt i landet. Dette er uheldig og tungvint. <p>Utstyr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er behov for oppdateringer i utstyret på skolene. <p>Ny opplæringslov og forskrift:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opplæringskontor melder om at de må hjelpe bedrifter med å fylle ut skjemaer osv heller enn å skaffe læreplasser. Fylkene som skal godkjenne læreplasser må bruke y-nemder, kan ikke lenger bruke opplæringskontor til denne jobben. Opplever ikke at fylket har nok kapasitet til å bidra med det bedriftene trenger. <p>Dimensjonering:</p>

- Samfunnskontrakt for læreplasser – hvem har ansvar for dimensjonering? Hva er faglig råds ansvar og y-nemdenes? Det er ulike problemer i ulike fylker.
- Fylkeskommunen er det mest relevante forvaltningsnivået for dimensjonering.
- LO arbeider for å styrke høyere yrkesfaglig utdanning gjennom å blant annet innføre BA og MA osv. Ønsker å gjøre den yrkesfaglige veien bedre og mer attraktiv og satse mer på fagskolesektor.

Vedtak: FRIM tar informasjonen til orientering. Diskusjonspunktene tas med videre i arbeidet.

34-2024 Utredning om å samle de grafiske fagene

Innledning

Ole Christian (Udir) innleder.

12. desember 2023, mottok Udir to forslag fra Opplæringscenteret for visuell kommunikasjon (OSVK) om å opprette kryssløp fra vg2 medieproduksjon til vg3 grafisk produksjonsteknikk (TEK) og vg3 profileringsdesignfaget (FBIE). Forslagstiller viser til at bransjen har vært i endring på grunn av teknologisk utvikling og stiller andre krav til lærlingene enn tidligere. Videre viser de til at bransjen mangler lærlinger, mens elever etter vg2 medieproduksjon i liten grad blir formidlet til læreplass. Per i dag dekkes behovet ved lokale løsninger der bransjen direkte rekrutterer lærlinger fra vg2 medieproduksjon.

I gjennomgangen av den yrkesfaglige tilbudsstrukturen ble det vurdert å samle de grafiske fagene. Vi vil igjen undersøke dette nærmere og vil inkludere vg3 serigrafifaget (TEK) i utredningen av saken.

Forslagsstiller foreslår kryssløp som et tiltak for å møte utfordringene de skisserer. Etter samtaler med forslagsstiller og foreløpig forståelse av utfordringsbildet vurderer vi å også utrede å flytte de grafiske fagene slik at de bygger på vg2 medieproduksjon (IM). Vg3 serigrafifaget har over lang tid hatt få eller ingen søkere, og det må utredes om det fortsatt finnes et kompetansebehov og hvordan dette eventuelt kan ivaretas. For eksempel om faget skal legges ned i sin helhet eller om hele eller deler av faget kan ivaretas i ett eller flere av de eksisterende tilbudene.

Vi ønsker deres råd om utfordringsbildet og de skisserte tiltakene. Har dere kjennskap til bakgrunn eller kunnskapsgrunnlag som kan bidra til å belyse utfordringsbildet setter vi pris på dette. Vi ønsker spesielt innspill på de foreslåtte tiltakene og gjerne om dere kan stille dere bak ett eller flere av tiltakene.

Vi setter pris på alle innspill eller kommentarer som kan bidra til å belyse saken og gjøre utredningen så god som mulig. Dere kan lese en foreløpig beskrivelse av utfordringsbildet fra side 2. På forhånd takk.

Frist for tilbakemelding er 27. september, 2024.

[Se vedlegg.](#)

Diskusjon og innspill fra rådet

- Serigrafifaget – En samling av fagene vil være utfordrende fordi flere deler av læreplanen ikke overlapper. Mangler materialkunnskap.
- Serigrafibransjen består av ca åtte bedrifter, kun to til tre som driver med dette. Dette er en bransje som verken er rettet mot kun kunst eller mot industri. Mange går fra serigraf til profileringsdesign.
- Historikk: når IM ble opprettet eksisterte det kryssløp fra alle fag til IKT-drift. Skeptisk til kryssløp fordi det er en billig løsning i stedet for å organisere utdanningsprogrammet slik det burde være. Kryssløp er «fagopplæringens gaffateip».
- Læreplanene må vurderes før fag evt flyttes.
- Kryssløp bør kun eksistere der det reelt er en fot i hver leir og der to kompetanseprofiler er ettertraktet hos bedriftene.
- Kriterier for kryssløp er tydelige: elev må ha med nødvendig faglig ballast.

Vedtak: Rådet gir innspill til utfordringsbildet. Fagansvarlig og AU formulerer et utkast som sendes til Udir innen fristen 27. september.

35-2024

Kompetanse innen IT-sikkerhet i IM-utdanningsprogrammet

Introduksjon

Vedtak fra rådsmøte nr.2/2024: «IKT-gruppa tar med seg dette inn i arbeidet med utviklingsredegjørelsen og legger en plan for fremdrift i prosessen. FRIM legger en plan for videre arbeid med å etablere et nytt lærefag».

AU og rådsansvarlig orienterer om saken og om Fagforbundets arrangement på Arendalsuka.

AU foreslår å kalle inn til et dialogmøte med bransjen, lærere og andre interessenter for å få innspill til hva behovet er og hva et eventuelt fag kan inneholde osv.

Diskusjon og innspill

- Et dialogmøte er et nytt forarbeid nyttig for å besvare spørsmålet - hva ønsker vi av et IT-sikkerhetsfag?
- Bransjen må på banen for å sikre at dette blir godt forankret før rådet søker om å opprette fag.
- IKT-Norges sikkerhetsforum kan inviteres med på dialogmøte
- IT-fagene inneholder mange aspekter av sikkerhet.
- Mediebransjen har behov for mer kompetanse på feltet - de er utsatt for angrep hyppigere enn vi får høre.
- Eksempler på aktører som kan inviteres til et dialogmøte: Atea, Visma, Sikkerhetsnettverket til IKT Norge, IT DSS, Cyberforsvaret, NRK, mediebransjen, KS, Microsoft.

- Arbeidsgivere må signalisere sine behov.
- Forslag til tidspunkt: **torsdag 14. november. 2 timer, kl 12-14.**

Program

- Tema: Hva kan faget inneholde, og hva slags kompetansebehov finnes?
- Udir: hva vi vil med utdanningsprogrammet.
- Bransjeaktørene sier noe om deres sikkerhetsbehov.
- Bestilling til bransjen i forkant av møtet: hva trenger dere, er det behov for lærlinger? Hvis vi legger oss på dette nivået i kvalitetsrammeverket, hva kan vi tilby på av fagkompetanse som er interessant for bransjen?

Vedtak: rådet nedsatte en arbeidsgruppe som arbeider videre med saken og ga innspill til hvem som bør inviteres til et slikt møte.

Gruppe: Christian, Veslemøy, Kristoffer, Henriette og Ingrid.

36-2024 Utviklingsredegjørelsen

Rådet levert sitt arbeidsdokument til Udir før sommeren. Vedlagt ligger en videre fremdriftsplan frem mot siste ferdigstilling og levering.

Dato	Milepæl	Hvem	Merknad
Mai/juni 24	Leveranse 1	FRTEK, FRIM, FRRM	
15.sep.24	Leveranse 2	FRHO, FRBA, FRSSR, FRNA, FRHDP, FRFBIE, FRED	
15. sept.- slutten av okt.	Sammenstilling av de 10 redegjørelsene i rapport-format (fra skjema til leservennlig og egnet visuelt uttrykk) Identifisere sammenfallende innhold på tvers av utdanningsprogrammene	Sekretariatet (Underveisdialog mellom sekretariatet og AUene i rådene)	Endelig layout i digitalt format utformes frem til publisering i januar 25
okt.24	Utkast av sammenstillingen oversendes AUene	Sekretariatet	Tilbakemeldinger fra AUene til sekretariatet gis i kommende workshop
nov.24	Arbeidsverksted (1-2 dager) Sammenstilling av sammenfallende innhold på tvers av utdanningsprogrammene Tilbakemeldinger fra rådene på utkast etter ferdigstilling	Sekretariatet, Auene, evt. med ressurspersoner fra rådene	
Nov.-des. 24	Ferdigstilling i endelig digitalt format	Sekretariatet og Comte (konsulentselskap innen tjenestedesign)	
jan.25	Publisering på yrkeskomp.no, rådenes hjemmeside	Udir	Lansering: Hva ønsker rådene? Lanseringswebinar? Annet?
Vår 25	Formidling av redegjørelsene	Udir, KD, Faglige råd	Kommunikasjonsplan
	Oppfølging av anbefalinger og tiltak	Udir, KD, (evt. HK-dir) Fortløpende dialog med de faglige rådene	

37-2024

Orienteringssaker

1. Handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur for fag- og yrkesopplæringen

Våren 2023 lanserte regjeringen og KS en ny felles [strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#). Gjennom et større oppdrag fra KD tilknyttet samtlige 36

tiltak i strategien (oppdrag 2023-028), jobber Udir nå med disse tiltakene. Følgende to tiltak er spesielt rettet mot fag- og yrkesopplæringen, begge prioritert:

«Regjeringen vil

- Utvikle en handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur for fag- og yrkesopplæringen med forankring i samstyringsmodellen og partssamarbeidet.
- Bidra til å videreutvikle ordninger som gir elever i fag- og yrkesopplæringen og aktuelle studieforberedende utdanningsprogrammer tilgang til teknologi og utstyr som benyttes i arbeidslivet.»

[I vedlegget skisseres det hvordan Udir legger opp til å involvere SRY og de faglige rådene i arbeidet.](#)

2. Fellesmøte FR-AU og Udir 25. september

Fellesmøtet mellom Udir og AU i de faglige rådene 25. september. Agenda: arbeid med tilbudsstrukturen, handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur.

3. Europass

Europass er forankret i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsvedtak nr. 2241/2004/EF av 15. desember 2004 om en enhetlig fellesskapsramme for å skape klarhet i kvalifikasjoner og kompetanse innenfor fag- og yrkesopplæring. Utviklingen av Europass fagbeskrivelser er et nasjonalt ansvar og det er utviklet en europeisk veileder som beskriver felles form og innhold av beskrivelsene som landene skal følge.

Rådet nedsatte en gruppe før sommeren som skal skrive fagbeskrivelser for følgende fag: IT-drift, IT-utvikling og innholdsproduksjon. De skal fullføre beskrivelsene før julen 2024.

4. Implementering av ny opplæringslov og forskrift

[Hva er nytt i ny opplæringslov? | udir.no](#)

[Ord og omgrep i opplæringslova | udir.no](#)

5. Høring om endring i eksamensordningen i læreplanen

Frist: 16. september 2024

Høringen inneholder Utdanningsdirektoratets vurderinger og forslag til endringer i fag som i dag har forberedelsesdel til skriftlig sentralt gitt eksamen. En slik endring vil gjelde for alle som gjennomfører eksamen i disse fagkodene. Innen fag- og yrkesopplæringen er det kun noen fag i TEK og ED som er truffet av endringsforslaget.

[Flere detaljer](#)

6. Høring - NOU 2024: 8 Likestillingens neste steg (Mannsutvalgets rapport)

Frist: 16. september 2024

I utredningen foreslås det et tiltak om å «gjennomføre en nasjonal satsing for at flere unge skal velge og gjennomføre kjønnsutradisjonelle utdanningsprogram på yrkesfag».

I beskrivelsen av tiltaket står det at satsingen bør inneholde ulike virkemidler, bl.a.:

	<p>«Arbeid for bedre kjønnsbalanse tas eksplisitt inn i mandatet til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og de faglige rådene, og med det engasjere næringslivet og partene i arbeidslivet i satsingen.» Se kapittel 11.3.7, tiltak 16 (s. 256-258).</p> <p>Vedtak: Sakene tas til orientering.</p>
<p>37- 2024</p>	<p>Eventuelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny undervisningsressurs fra mediebedriftenes lands. – lever gratis aviser til alle skoler. I uke 44 er det nasjonal avisuke og i år er det utviklet en splittet ny digital læringsressurs for alle årstrinn fra første klasse i småskolen til tredje klasse på videregående. På www.avisuke.no er det relevant fagstoff som setter journalistikk og demokrati på timeplanen. I tillegg får alle elever tilgang til lokalaviser via skolens datasystem Feide.